

СОЦІОЛОГІЯ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ ОСВІТИ

SOCIOLOGIA I KULTUROLOGIA EDUKACJI

<https://doi.org/10.28925/2226-3012.2022.11.6>

УДК 378.091.39:7]:37.091.4

Ольга Олексюк

ORCID iD 0000-0002-7785-1239

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти
Факультету музичного мистецтва і хореографії,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
бул. І. Шамо 18/2, 02154 Київ, Україна,
o.oleksiuk@kubg.edu.ua

Ольга Лігус

ORCID iD 0000-0001-5513-5525

кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри музикознавства та музичної освіти
Факультету музичного мистецтва і хореографії,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
бул. І. Шамо 18/2, 02154 Київ, Україна,
o.lihus@kubg.edu.ua

ТВОРЧИСТЬ БОРИСА ГРІНЧЕНКА ЯК ГЕНЕРАТОР ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ МИСТЕЦЬКОГО ПРОФІЛЮ

У статті розглянуто інноваційні форми роботи (ділова гра, синквейн та сторітелінг) зі студентами мистецьких спеціальностей, упроваджені задля глибокого аналітичного осмислення історичної ролі особистості й творчості видатного українського письменника, ученого та педагога Бориса Грінченка. Схарактеризовано образно-стильову специфіку поезій митця в контексті його епохи. Визначено романтичну сутність його творчості, у якій органічно поєднуються типові для романтичного світогляду риси: почуттєвість, національна характеристичність і патріотичний дух. Відзначено важливість пізнання грінченківської тематики у формуванні національно-патріотичного світогляду студентів, розвитку їхніх професійних, творчих, аналітичних та морально-етичних якостей. Схарактеризовано культурно-мистецькі заходи на честь Бориса Грінченка в аспекті впровадження в них означених інноваційних форм. На підставі аналізу цих форм виявлено багаторівневий характер розуміння студентами художнього смислу творчості письменника, його історичної постаті, а також музичних творів, написаних на тексти Бориса Грінченка. Показано, що досліджувані форми оптимально поєднують пізнавальний, аналітичний, музично-виконавський, психоемоційний рівні осягнення цього мистецького об'єкта. Доведено, що успішне впровадження ділової гри, конкурсу синквейнів та сторітелінгу під час заходів на пошану Бориса Грінченка згуртувало студентську молодь навколо спільних

національних та мистецьких цінностей, сприяло відкриттю непізнаних граней художньої спадщини письменника, інспірувало нові форми студентської творчості.

Ключові слова: ділова гра; мистецька педагогіка; синквейн; сторітелінг; творчість Бориса Грінченка; українська культура.

© Олексюк Ольга, Лігус Ольга, 2022

Вступ. Сучасна мистецька педагогіка надає важливого значення розвитку аналітичних і творчих здібностей майбутніх фахівців. Ефективність цього процесу значною мірою визначається доцільним застосуванням викладачами ефективних методів роботи, які сприяють гармонізації особистості студентів, формуванню їхніх світоглядних орієнтирів, морально-етичного комплексу, розширенню ерудиції, розвитку комунікативних якостей.

Вивченням творчої спадщини Бориса Грінченка займалися С. Андреева, М. Лашко, І. Яковлева, М. Чернявський та ін. Проблему використання ігрових технологій у закладах вищої освіти досліджували Н. Барвіна, М. Марко, Н. Онищенко, П. Щербань та ін. Однак ще залишається актуальним пошук оптимальних інноваційних форм, що поєднували б комплекс аспектів розвитку мистецької особистості: інтелектуальний, творчий, психоемоційний, філософський та духовний. У таких формах, за визначенням О. Олексюк (2019), «визрівають» нові ідеї, образи, форми та методи освоєння вищих духовних цінностей» (с. 250).

З огляду на це показовим видається практичний досвід кафедри музикознавства та музичної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка. Викладачі кафедри на чолі із завідувачкою, доктором педагогічних наук, професором О. Олексюк, щороку проводять зі студентами різних мистецьких спеціальностей святкові заходи, присвячені дню народження Бориса Грінченка — духовного натхненника навчального закладу. Кожен із таких заходів вирізняється креативним підходом у впровадженні інноваційних форм для висвітлення відомих та маловідомих фактів біографії письменника, розуміння та тлумачення смислу його творчості, вивчення та виконавства музичної грінченкіани. Найбільш успішними виявилися заходи, під час яких були впроваджені такі форми: ділова гра, конкурс синквейнів та сторітелінг. Означені форми будуть розглянуті в пропонованій статті.

Мета статті — розкрити сутність інноваційних форм творчої діяльності студентів мистецьких спеціальностей у контексті різнобічного осмислення історичної ролі Бориса Грінченка як особистості і митця.

Методологія дослідження. Для досягнення мети використано наукові методи, що створюють методологічні засади обраного дослідження, а саме: аналітичні — для вивчення наукового фонду, індуктивно-дедуктивний та узагальнення — для розкриття сутнісних характеристик досліджуваного педагогічного явища, його закономірностей, функціонування та розвитку, герменевтичний для нового прочитання й коментування художньої спадщини письменника.

Образно-стильова специфіка поетичної творчості Бориса Грінченка. Літературна творчість Бориса Грінченка — яскрава сторінка українського романтизму кінця XIX — початку XX століття, освітлена аурую національно-культурного відродження. Її характерні ознаки (емоційна насиченість, народно-національний характер та громадянський пафос) гостро резонують із творчістю видатних сучасників митця: письменників І. Франка та Лесі Українки, композиторів М. Лисенка, Я. Степового та К. Стеценка, художників В. Кричевського та М. Пимоненка. Романтизм поезій Бориса Грінченка охоплює спектр різних образно-емоційних відтінків: радість любовного почуття та гіркий щем розлуки, умиротворене милування красою українського пейзажу й усепоглинальний сум за нездійсненими мріями.

Інша особливість творчості Бориса Грінченка — животрепетний тон поетичного висловлювання, співзвучний патріотичним настроям сучасного українського суспільства. У громадянській ліриці митця звучить полум'яний заклик до свободи, що проривається до нас крізь десятиліття кривавих війн, репресій та геноциду українців XX–XXI століть. Ці риси відображають історичну велич особистості Бориса Грінченка — невтомного подвижника української культури й національної ідеї,

який віддав усі сили душі та розуму служінню своєму народові. Титанічну працездатність і самовіддачу письменника на благо української культури напрочуд лаконічно й точно відзначив його сучасник, український публіцист М. Чернявський: «*Більше працював, аніж жив*» (1918, с. 18).

Поезія Бориса Грінченка в усьому розмаїтті образно-емоційних інтонацій — благодатний матеріал для розвитку творчого мислення студента, виховання його художнього смаку. Занурення в поетичний світ митця допомагає студентській молоді краще зрозуміти специфіку українського мистецтва кінця XIX — початку XX століття, а також усвідомити видатну роль письменника, ученого й педагога в історії розвитку національної культури. «Усе своє свідоме життя, — зазначає М. Лашко, — він боровся за створення нової української школи, яка привела б український народ до національного відродження... Його всебічну діяльність так чи інакше проймала одна провідна ідея — належне місце української нації та її мови серед усіх націй і мов світу» (2019, с. 122).

Важливе місце в перекладацькій спадщині Бориса Грінченка належить драматичним творам. Театральне мистецтво він вважав потужним засобом просвітницької роботи, зрозумілим для народних мас (Андреева та інші, 2020). Концепція виховання засобами театального мистецтва є особливо актуальною саме в студентському світі, до якого належать майже дорослі особистості, перекроїти світогляд яких досить важко, але можливо, створивши необхідні умови для внутрішнього розвитку (через гру, драматичну дію тощо), культурного зростання, художньо-естетичного виховання (Барвіна, 2018, с. 26). Деякі вчені акцентують увагу на тому, що «...театральне мистецтво завдяки драматичному явищу в ньому має лікувальний ефект, потужний життєвий експериментальний ефект, педагогічний творчо-розвивальний потенціал» (Oleksyuk et al., 2019, p. 107).

У сучасній науковій літературі гра характеризується як вид креативної діяльності людини, у процесі якої в уявній формі відтворюють способи дій із предметами, стосунки між людьми, норми соціального життя та культурні надбання людства, які характеризують історично досягнутий рівень розвитку суспільства (Педагогічна інноватика, 2019, с. 66).

У педагогічних дослідженнях (М. Марко, О. Олексюк, Н. Онищенко та ін.) гра розглядається як вид діяльності в умовах ситуацій, спрямо-

ваних на відтворення і засвоєння суспільного досвіду, в якому розвивається й удосконалюється особистість. Поняття «гра» трактують як вияв індивідуальної та колективної ігрової діяльності особистості, що має конкретно історичний, багатовидовий, креативний і багатофункційний характер.

У сучасній мистецькій освіті організація навчання на основі ігрової моделі є одним із найважливіших компонентів інноваційного підходу до освітнього процесу, в якому метою освіти є розвиток у студентів здатності освоювати новий індивідуальний та соціокультурний досвід. Так, проведення ділової гри є розгортанням особливої ігрової діяльності учасників на імітаційні моделі, яка відтворює умови й динаміку предметного та соціального змісту професійної діяльності, моделювання систем відносин, що уможливають набуття навичок соціальної взаємодії, ціннісних орієнтацій та світоглядних настанов (Олексюк, 2019, с. 170–171).

У зв'язку з вищевикладеним доцільно зазначити, що навчально-ігрові технології — це, з одного боку, сукупність методів, прийомів і засобів організації освітнього процесу у формі різних дидактичних ігор з чітко поставленою метою й відповідними завданнями, що характеризуються активною навчально-пізнавальною та виховною спрямованістю, а з іншого — ці технології, інакше кажучи, універсальні методичні оболонки використовують як інноваційний навчально-методичний інструментарій для підвищення ефективності освітнього процесу (Марко, 2018, с. 2).

Серед найбільш значущих подій останніх років, проведених у межах вшанування пам'яті українського письменника, — ділова гра «Музика, народжена творчістю Бориса Грінченка», конкурс синквейнів «З Грінченком у серці» та сторітелінг «Ми вдвох однією журились журбою, і щастям ділились одним».

Ділова гра. Прагнення викладачів кафедри розширити ерудицію студентів, активізувати їхнє аналітичне мислення й розвинути комунікативні здібності зумовило задум ділової гри «Музика, народжена творчістю Бориса Грінченка». Цим заходом урочисто розпочалася «Грінченківська декада» 2017 року, задавши високий інтелектуально-творчий тон усьому університетському проєкту.

Як відомо, форма ділової гри тісно пов'язана з феноменом рольової комунікації, яка передбачає діалогічний характер спілкування різних

персонажів — учасників процесу, що докладно описано в багатьох сучасних працях із педагогіки, зокрема, у роботі П. Щербаня (2004). У цьому випадку рольова гра базувалася на взаємодії чотирьох груп персонажів: виконавців музичних творів на слова Бориса Грінченка, музичних критиків, які оцінюють виступ виконавців, опонентів критиків та експертів. Водночас найбільш тісна комунікація відбувалася в межах тріади «виконавець — критик — опонент».

Завдання виконавця полягало в художній інтерпретації музичної композиції, після чого до слова запрошувався критик, який ознайомлював публіку з історією створення та сценічним життям цього твору, характеризував його музичний стиль та особливості виступу виконавця. Далі в ділову гру включався опонент, який висловлював свою думку про те, що відбувається, та ставив критику уточнювальні запитання з теми. Ремарки опонента й відповіді критика в кожному випадку були вдалим доповненням інформаційного контексту цікавими маловідомими фактами, а дотепний та емоційний діалог надавав грі живого безпосереднього звучання. Роль експертів (так званої ради наймудріших) полягала в оцінюванні професійної майстерності всіх учасників, результати якого були озвучені після закінчення ділової гри.

Проект ділової гри виявився доволі ефективним, оскільки сприяв емоційному, інтелектуальному та духовному розвитку студентів. Передусім вони отримали естетичне задоволення, ознайомившись із чудовою музикою на вірші Бориса Грінченка, написаною українськими композиторами різних поколінь: класиками К. Стеценком та Д. Січинським, сучасними композиторами старшого покоління М. Степаненком та М. Малим, представником нової генерації В. Вишинським. Крім того, молоді люди поглибили свої знання з української історії та культури, що дало їм змогу збагнути масштаб творчої особистості Бориса Грінченка в контексті минулого й сучасності, а також глибше зрозуміти смисл його віршів.

Здобуті знання, враження та навички комунікації сприяли творчому розвитку студентів. Промовистим підтвердженням зазначеного є незапланований виступ у фіналі заходу однієї з учасниць, яка продекламувала власні поетичні рядки на честь Бориса Грінченка, навіяні атмосферою ділової гри.

Конкурс синквейнів. Іншою інноваційною формою, упровадженою викладачами кафедри

музикознавства та музичної освіти, став конкурс синквейнів «З Грінченком у серці» — 2018, присвячений 155-річчю від дня народження письменника. Цю оригінальну форму, що виникла понад століття тому в США під впливом японської поезії хайку, часто використовують у сучасній дидактичній практиці.

Дидактичний синквейн — образне узагальнення смислу поняття чи то явища, яке складається з логічного ланцюга п'яти рівнів. На першому рівні учасники гри обирають іменник, який втілює сутність образу, на другому — кілька прикметників до цього іменника. Завдання третього рівня полягає в доборі дієслова до одержаного словосполучення, а четвертого — речення, що розкриває смисл фрази. П'ятий рівень, вершина аналітичного осмислення, характеризується пошуком оптимального слова-синоніма до художнього образу.

Характерною особливістю конкурсу синквейнів «З Грінченком у серці» є органічна взаємодія слова й музики. Готуючись до конкурсу, учасники формулювали словесний синквейн до одного з улюблених віршів Бориса Грінченка, а потім добирали музичну ілюстрацію, відповідно до його образно-емоційного тону. Отже, виступи конкурсантів передбачали декламації вірша та озвучування синквейна на фоні музики, що надало кожному виступу гармонійної цілісності.

Музична палітра конкурсу вирізнялася яскравим різноманіттям: поетичні рядки Бориса Грінченка органічно поєднувалися з музикою і класиків, і сучасних композиторів. Найбільш співзвучними творчості українського письменника виявилися твори Ф. Шопена, М. Лисенка, В. Косенка, Б. Лятошинського, А. П'яццолли. Водночас найвищим проявом креативного осмислення поезії Бориса Грінченка мовою музики, стали авторські музичні композиції студентів. Отже, конкурс синквейнів «З Грінченком у серці» дав змогу висвітлити поетичний портрет Бориса Грінченка в сучасному форматі в гармонії слова й музики.

Сторітелінг. Чи не найбільш масштабним проектом в історії університету виявився сторітелінг «Ми вдвох однією журились журбою, і щастям ділились одним», організований і проведений кафедрою в рамках Грінченкіади — 2019. Назва, у якій закарбувалися знамениті рядки письменника, адресовані дружині Марії Грінченко, красномовно відображали тему заходу: «Образи кохання в житті та творчості Бориса Грінченка».

Форма сторітелінгу, запозичена зі сфери маркетингових технологій та переосмислена викладачами кафедри в художній площині університетського проекту, виявилася оптимальною для розкриття багатого ліричного світу Бориса Грінченка. Керуючись головною ідеєю сторітелінгу, що полягає в об'єднанні кількох історій спільної тематики, організатори проекту охопили різні аспекти її розкриття: біографічний, літературно-музичний, філософський.

Програма сторітелінгу складалася з двох частин. Перша частина, музично-поетична, присвячена історії кохання Бориса та Марії Грінченків, що збереглася в біографічних фактах, епістолярній спадщині, і, головне, у поетичній творчості подружжя. На фоні ліричної музики студенти виразно декламували рядки творів Бориса й Марії Грінченків, фрагменти їхніх листів, сповнених різноманітних відтінків романтичного почуття, цитати сучасників про гармонійні взаємини цієї творчої пари.

У другій частині, музично-театральній, тема кохання розкрилася в художніх образах Козака та Русалоньки — головних героїв опери М. Леонтовича «На Русалчин Великдень» за однойменною казкою Бориса Грінченка. Постановка фрагмента опери — результат копіткої праці викладачів та студентів різних кафедр університету: кафедри інструментально-виконавської майстерності, академічного та естрадного вокалу, кафедри хореографії. Цей спектакль глибоко вразив публіку цілісністю драматургії та художнім смаком. Навіть прискіпливі критики високо оцінили майстер-

ність роботи в кожному компоненті спектаклю: у виразному співі та переконливій театральній грі солістів — студентів кафедри академічного та естрадного вокалу; в яскравих фантастичних образах підводного царства, що їх віртуозно озвучили оркестр та хор студентів, у граціозній пластиці танцю русалок у виконанні студенток кафедри хореографії. На завершення програми всі учасники сторітелінгу вийшли на сцену під гучні аплодисменти глядацької зали.

Свято мистецтва, осяяне поетичним образом любові Бориса й Марії Грінченків, мало вплив на емоційний стан присутніх, а головне, — надихнуло юних артистів на нові творчі відкриття.

Висновки. Аналіз інноваційних форм інтелектуально-творчої діяльності (ділової гри, конкурсу синквейнів та сторітелінгу), проведених кафедрою музикознавства та музичної освіти Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка зі студентами мистецьких спеціальностей, дав змогу виявити багаторівневий характер пізнання художнього смислу поезій цього митця. Результати аналізу переконують, що поєднання пізнавального, аналітичного, музично-виконавського, психо-емоційного рівнів у кожній із форм зумовило глибину осмислення історичної ролі постаті Бориса Грінченка та його творчості, сприяючи гармонійному розвитку студентів.

Перспективи подальших досліджень полягатимуть у розкритті дидактико-методичного потенціалу кожної із зазначених у статті інноваційних форм.

Список використаної літератури

1. Андреева С, Лашко М., Яковлева І. Борис Грінченко в європейському соціокультурному просторі. *Київські історичні студії*. 2020. № 1 (10). С. 150–157. DOI: <https://doi.org/10.28925/2524-0757.2020.1.20>
2. Барвіна Н. Можливості театральної педагогіки в художньо-естетичному вихованні студентів в умовах театру-студії. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2018. Вип. 1. С. 23–33.
3. Лашко М. Педагогічна і просвітницька діяльність Марії Грінченко (1863–1928): монографія. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019. 272 с.
4. Марко М. Формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування навчально-ігрових технологій у професійній діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Мукачево: Мукачівський державний університет, 2018. 23 с.
5. Олексюк О. Розвиток духовного потенціалу особистості у постнекласичній мистецькій освіті: монографія. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019. 268 с.
6. Онищенко Н. Застосування ігрових технологій під час викладання педагогічних дисциплін у вищій школі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 35. Т. 4. С. 260–267. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-4-39>

7. Педагогічна інноватика: термінологічний словник / авт. кол. за заг. ред. О. І. Шапран. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я. М., 2019. 384 с.
8. Чернявський М. Кедр Ливана. Спогади про Бориса Грінченка. Херсон: Українська книгарня, 1918. 36 с.
9. Щербань П. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: навчальний посібник. Київ: Вища школа, 2004. 207 с.
10. Oleksiuk O., Rebrowa O., & Mikulinska O. Dramatic Hermeneutics as a Perspective Technology in the Artistic Education. *Journal of History Culture and Art Research*. 2019. № 8 (3). P. 100–112. DOI: <https://doi.org/10.7596/taksad.v8i3.2146>

References

- Andrieieva, S., Lashko, M., Yakovleva, I. (2020). Borys Hrinchenko v yevropeiskomu sotsiokulturnomu prostori [Boris Grinchenko in the European socio-cultural space]. *Kyiv historical studies*, 1 (10), 150–157. <https://doi.org/10.28925/2524-0757.2020.1.20>
- Barvina, N. (2018). Mozhlyvosti teatralnoi pedahohiky v khudozhno-estetychnomu vykhovanni studentiv v umovakh teatru-studii [Possibilities of theater pedagogy in artistic and aesthetic education of students in the studio theater]. *Spirituality of a Personality: Theory, Methodology and Practice*, 1, 23–33.
- Lashko, M. (2019). *Pedahohichna i prosvitnytska diialnist Marii Hrinchenko (1863–1928): monohrafiia*. [Pedagogical and educational activity of Maria Grinchenko (1863–1928): monohraf]. Borys Grinchenko Kyiv University.
- Marko, M. (2018). *Formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv do zastosuvannia navchalno-ihrovykh tekhnolohii u profesiinii diialnosti* [Formation of readiness of future primary school teachers to apply educational and game technologies in professional activity]: Extended abstract of candidate's thesis: 13.00.04. Mukachevo State University.
- Oleksiuk, O. (2019) *Rozvytok dukhovnoho potentsialu osobystosti u postneklasychnii mystetskii osviti: monohrafiia* [Development of the spiritual potential of the individual in post-classical art education]. Borys Grinchenko Kyiv University.
- Onyshchenko, N. (2021). Zastosuvannia ihrovykh tekhnolohii pid chas vykladannia pedahohichnykh dystsyplin u vyshchii shkoli [Application of game technologies when teaching pedagogical disciplines in higher school]. *Topical issues of the humanities*, 35 (4), 260–267. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-4-39>
- Shapran, O. I. (Ed.) (2019). *Pedahohichna innovatyka: terminolohichniy slovnyk* [Pedagogical innovation: terminological dictionary]. Dombrovska Ya. M.
- Cherniavskiy, M. (1918). *Kedr Lyvana. Spohady pro Borysa Hrinchenka* [Cedar of Lebanon. Memoirs of Borys Grinchenko]. Ukrainian bookstore.
- Shcherban, P. (2004). *Navchalno-pedahohichni ihry u vyshchykh navchalnykh zakladakh: navchalnij posibnik* [Educational and pedagogical games in higher educational institutions: Tutorial]. Vyshcha shkola.
- Oleksiuk, O., Rebrowa, O., & Mikulinska, O. (2019). Dramatic Hermeneutics as a Perspective Technology in the Artistic Education. *Journal of History Culture and Art Research*, 8 (3), 100–112. <https://doi.org/10.7596/taksad.v8i3.2146>

TWÓRCZOŚĆ BORYSA HRYNCZENKI JAKO GENERATOR INNOWACYJNYCH FORM PRACY ZE STUDENTAMI ARTYSTYKI

Oleksjuk Olga, doktor habilitowany nauk pedagogicznych, profesor,
kierownik Katedry Muzykologii i Edukacji Muzycznej, Wydział Muzyki i Choreografii,
Uniwersytet Borysa Grinczenki w Kijowie, bulwar Dawydowa, 18/2,
02152 Kijów, Ukraina,
o.oleksiuk@kubg.edu.ua

Ligus Olga, kandydat nauk z historii sztuki, profesor nadzwyczajny,
profesor nadzwyczajny Katedry Muzykologii i Edukacji Muzycznej,
Wydział Muzyki i Choreografii, Uniwersytet Borysa Grinczenki w Kijowie,
bulwar Dawydowa, 18/2, 02152 Kijów, Ukraina,
o.lihus@kubg.edu.ua

Artykuł przedstawia nowatorskie formy pracy (gra biznesowa, cinquain, opowiadanie historii) ze studentami kierunków artystycznych, realizowane w celu głębokiego analitycznego zrozumienia historycznej roli osobowości i twórczości wybitnego ukraińskiego pisarza, naukowca i pedagoga. Borysa Hrynczenki. Scharakteryzowano figuratywną i stylistyczną specyfikę wierszy artysty w kontekście jego epoki. Określona jest romantyczna esencja jego twórczości, która organicznie łączy cechy typowe dla romantycznego światopoglądu: zmysłowość, cechy narodowe i ducha patriotycznego. Zwrócono uwagę na znaczenie poznawania tematów Grinczenki w kształtowaniu światopoglądu narodowo-patriotycznego studentów, rozwoju ich cech zawodowych, twórczych, analitycznych oraz moralnych i etycznych. Wydarzenia kulturalne i artystyczne ku czci Borysa Hrynczenki charakteryzują się zastosowaniem w nich pewnych innowacyjnych form. Na podstawie analizy tych form ujawniono wielopoziomowy charakter rozumienia przez uczniów artystycznego znaczenia dzieła pisarza, jego postaci historycznej, a także utworów muzycznych napisanych do tekstów Borysa Hrynczenki. Wykazano, że badane formy optymalnie łączą poznawczy, analityczny, muzyczno-wykonawczy, psychoemocjonalny poziom rozumienia tego artystycznego obiektu. Udowodniono, że udane wprowadzenie gry biznesowej, konkursu syndromowego i opowiadania historii podczas wydarzeń ku czci Borysa Hrynczenki zjednoczyło młodzież studencką wokół wspólnych wartości narodowych i artystycznych, przyczyniło się do odkrycia nieznanych aspektów dorobku artystycznego pisarza i zainspirowało nowe formy twórczości studenckiej.

Słowa kluczowe: cinquain; gra biznesowa; kultura ukraińska; opowiadanie historii; pedagogika sztuki; twórczość Borysa Hrynczenki.

BORIS GRINCENKO'S WORKS AS A GENERATOR OF INNOVATIVE FORMS OF WORK WITH ART FACULTIES STUDENTS

Oleksyuk Olha, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor,
Head of the Department of Musicology and Music Education,
Faculty of Musical Art and Choreography, Borys Grinchenko Kyiv University,
18/2 I. Shamo Blvd, 02154 Kyiv, Ukraine,
o.oleksiuk@kubg.edu.ua

Lihus Olha, PhD in Art History, Associate Professor,
Associate Professor of Musicology and Music Education,
Faculty of Musical Art and Choreography, Borys Grinchenko Kyiv University,
18/2 I. Shamo Blvd, 02154 Kyiv, Ukraine,
o.lihus@kubg.edu.ua

The article considers innovative forms of work (business game, syncvein and storytelling) with students of art specialties, introduced in order to deeply analyze the historical role of the personality and work of prominent Ukrainian writer, scientist and teacher Borys Grinchenko. The figurative and stylistic specifics of the artist's poetry

in the context of his epoch are characterized. The romantic essence of his work is determined, in which the features typical for the romantic worldview are organically combined: sensuality, national characteristics and patriotic spirit. The importance of knowledge of Grinchenko's themes in the formation of national-patriotic worldview of students, the development of their professional, creative, analytical and moral and ethical qualities is noted. Cultural and artistic events in honour of B. Grinchenko in terms of the introduction of these innovative forms. Based on the analysis of these forms, the multilevel nature of students' understanding of the artistic meaning of the writer's work, his historical figure, as well as musical works written on the texts of B. Grinchenko was revealed. It is shown that the studied forms optimally combine the cognitive, analytical, musical-performing, psycho-emotional levels of comprehension of this art object. It has been proved that the successful implementation of the business game, syncvein competition and storytelling during the events in honour of B. Grinchenko united students around common national and artistic values, contributed to the discovery of unknown facets of the writer's artistic heritage, inspired new forms of student creativity.

Key words: art pedagogy; Borys Grinchenko's works; business game; cinquain; storytelling; Ukrainian culture.

Стаття надійшла до редакції 25.05.2022

Прийнято до друку 24.11.2022